

Svenskt teckenspråk

Ämnet svenskt teckenspråk behandlar kommunikation på teckenspråk. Ett välutvecklat teckenspråk är av betydelse för dövas och hörselskadades lärande, identitet och gemenskap i och utanför skolan och ökar individens möjligheter att reflektera över, värdera och ta ställning till företeelser i omvärlden.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet svenskt teckenspråk ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att använda teckenspråk för att kommunicera i olika situationer. Vidare ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att producera teckenspråkiga texter samt att tillägna sig och tolka olika typer av teckenspråkiga texter. På så sätt ska undervisningen främja elevernas tilltro till sin språkliga förmåga samt ge eleverna möjlighet att utveckla ett rikt språk som ger självförtroende i olika situationer och möjlighet att uttrycka sin personlighet. Undervisningen ska därigenom främja elevernas personliga utveckling.

Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på språk och kultur samt ge dem möjlighet att delta i kulturella företeelser såväl i sammanhang där det svenska teckenspråket används som i samhället i övrigt. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar sitt språk och med språket som redskap ges möjlighet att verka i samhället som aktiv samhällsmedborgare. Här ingår också att använda sig av tolk i olika kommunikationssituationer.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av de sätt på vilka teckenspråkiga texter kan skilja sig åt beroende på texttyp, syfte och mottagare samt hur en text bör vara uppbyggd och strukturerad för att fungera väl i olika sammanhang. Vidare ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att reflektera över olika typer av teckenspråkiga texter.

Undervisningen ska även bidra till att eleverna utvecklar förmåga att söka och värdera innehåll i information från olika källor för att få tillgång till ny kunskap. På så sätt ger undervisningen möjlighet för eleverna att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till den information de möter i samhället.

Undervisningen i ämnet svenskt teckenspråk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att använda teckenspråk för att kommunicera i olika situationer.
- Förmåga att producera teckenspråkiga texter i olika genrer.
- Förmåga att reflektera över teckenspråkiga texter.
- Förmåga att söka och värdera information från olika källor.

Nivåer i ämnet svenskt teckenspråk

- Nivå 1, 100 poäng.

- Nivå 2, 100 poäng, som bygger på nivå 1.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: SVET1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet svenskt teckenspråk på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teckenspråkig framställning för olika syften och sammanhang. Strategier för att anpassa språket efter kommunikationssituation och mottagare.
- Presentationstekniska hjälpmedel och hur de kan användas för att förstärka en framställning.
- Svenska teckenspråkets form och struktur. Teckenbildning och satskonstruktion.
- Produktion av olika typer av teckenspråkiga texter.
- Avläsning, samtal om, tolkning av och reflektion över olika typer av enkla teckenspråkiga texter för kommunikation, lärande och reflektion, till exempel berättande, poetiska, instruerande och informerande texter. Texternas form och syfte.
- Olika typer av språklig variation.
- Hur teckenspråkstolk kan beställas och användas.
- Dövas och hörselskadades livsvillkor i Sverige. Dövas och hörselskadades språkinläring. Den egna två- eller flerspråkigheten.
- Grundläggande jämförelser av texter på svenskt teckenspråk och svenska.
- Strategier för att söka, värdera och kritiskt granska information från olika källor.

Nivå 2, 100 poäng

Nivåkod: SVET2N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet svenskt teckenspråk på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Teckenspråkig framställning för olika syften och mottagare. Strategier för att anpassa språket efter kommunikationssituation och mottagare. Diskussioner och debatter.
- Svenska teckenspråkets form och struktur.
- Produktion av olika typer av teckenspråkiga texter.
- Avläsning, samtal om, tolkning av och reflektion över olika typer av teckenspråkiga texter för kommunikation, lärande och reflektion, till exempel berättande, poetiska, instruerande, argumenterande och informerande texter. Texternas form och syfte.
- Teckenspråkets uttrycksformer inom poesi samt inom scen- och bildkonst.
- Språklig variation som hänger samman med till exempel ålder och kön.

- Tolkanvändning och tolksituationens påverkan på samtalet.
- Teckenspråkets ställning samt dövas och hörselskadades livsvillkor, kultur och historia, i Sverige och världen. Dövas och hörselskadades språkinlärning. Den egna två- eller flerspråkigheten.
- Jämförelser av texter på svenskt teckenspråk och svenska.
- Strategier för att söka, värdera och kritiskt granska information från olika källor.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven använder teckenspråk för att kommunicera i olika situationer på ett **delvis fungerande** sätt.

Eleven producerar **mycket enkla** teckenspråkiga texter i olika genrer.

Eleven för **mycket enkla** resonemang om teckenspråkiga texters innehåll, form och syfte.

Eleven söker och värderar information från olika källor och för **mycket enkla** resonemang om olika källors användbarhet.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven använder teckenspråk för att kommunicera i olika situationer på ett **i huvudsak fungerande** sätt.

Eleven producerar **enkla** teckenspråkiga texter i olika genrer.

Eleven för **enkla** resonemang om teckenspråkiga texters innehåll, form och syfte.

Eleven söker och värderar information från olika källor och för **enkla** resonemang om olika källors användbarhet.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven använder teckenspråk för att kommunicera i olika situationer på ett **fungerande** sätt.

Eleven producerar **utvecklade** teckenspråkiga texter i olika genrer.

Eleven för **utvecklade** resonemang om teckenspråkiga texters innehåll, form och syfte.

Eleven söker och värderar information från olika källor och för **utvecklade** resonemang om olika källors användbarhet.